

**VŠĮ CENTRO POLIKLINIKOS PACIENTŲ APKLAUSA DĖL KORUPCIJOS APRAIŠKŲ
TEIKIANT ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS
2024-12-02**

VŠĮ Centro poliklinikos (toliau – Poliklinika) pacientai 2024 m. lapkričio 5–30 d. dalyvavo anoniminėje apklausoje dėl korupcijos apraiškų teikiant Poliklinikoje asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Pacientai buvo apklausiami išdalinus padaliniuose anketas ir pildant tokią pat anketą įstaigos svetainėje adresu <https://pylimas.lt/> (toliau – Svetainė). Reprezentatyvus imties dydis 385 buvo apskaičiuotas naudojant *Paniotto* formulę, kai generalinė aibė (šiuo metu prisirašiusių prie Poliklinikos pacientų skaičius) yra 120574.

Iš viso buvo apklaustas 451 respondentas: Naujamiesčio pirminės asmens sveikatos priežiūros centre (toliau – PASPC) – 42 respondentai, Senamiesčio PASPC – 50 respondentų, Vytenio ir Gerosios Vilties PASPC – 63 respondentai, Lukiškių PASPC - 50 respondentų, Chirurgijos konsultacijų (toliau – CK) skyriuje – 30 respondentų, Terapijos ir chirurgijos dienos (toliau – TCD) skyriuje – 31 respondentas, Moterų klinikoje (toliau – MK) – 14 respondentų, Terapijos konsultacijų (toliau – TK) skyriuje – 30 respondentų, Klinikinėje laboratorijoje (toliau – KL) – 30 respondentų, Radiologijos ir funkcinės diagnostikos (toliau – RFD) skyriuje – 30 respondentų, Odontologijos klinikoje (toliau – OK) – 21 respondentas, Svetainėje – 60 respondentų (1 lentelė).

1 lentelė. Respondentai

Poliklinikos padalinys	Respondentų skaičius	Procentas nuo visų respondentų skaičiaus
Naujamiesčio PASPC	42	9,31
Senamiesčio PASPC	50	11,09
Vytenio ir GV PASPC	63	13,97
Lukiškių PASPC	50	11,09
Chirurgijos konsultacijų skyrius	30	6,65
Terapijos ir chirurgijos dienos skyrius	31	6,87
Klinikinė laboratorija	30	6,65
Radiologijos ir funkcinės diagnostikos skyrius	30	6,65
Moterų klinika	14	3,10
Odontologijos klinika	21	4,66
Svetainė	60	13,30
Poliklinika iš viso:	451	

Respondentai buvo paprašyti atsakyti į klausimus: Ar teko susidurti su korupcijos apraiškomis (pvz. mokėti grynais pinigais neoficialiai „į kišenę“, teikti dovaną ir kt.)? Ar esate gavęs(-usi) užuominą ar tiesioginį prašymą apie „padėką“ už suteiktas paslaugas? Ar esate girdėjęs (-usi) apie kitų pacientų patirtį, kai mūsų poliklinikoje buvo reikalaujama ar prašoma? Ar žinote, kur pranešti apie galimą korupciją ar neteisėtą elgesį sveikatos priežiūros įstaigoje? Į klausimus atsakė visi 451 respondentai (bendra visų atsakymų 2 lentelė).

2 lentelė. Bendra visų atsakymų lentelė

Klausimai dėl korupcijos apraiškų Poliklinikoje	Atsakymas			
	Taip		Ne	
Ar teko susidurti su korupcijos apraiškomis (pvz. mokėti grynais pinigais neoficialiai „į kišenę“, teikti dovaną ir kt.)?	13	2,88 %	438	97,12 %
Ar esate gavęs(-usi) užuominą ar tiesioginį prašymą apie „padėką“ už suteiktas paslaugas?	12	2,66 %	439	97,34 %
Ar esate girdėjęs(-usi) apie kitų pacientų patirtį, kai mūsų poliklinikoje buvo reikalaujama ar prašoma „padėkos“ už suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas pastaruoju metu?	23	5,10 %	428	94,90 %
Ar žinote, kur pranešti apie galimą korupciją ar neteisėtą elgesį sveikatos priežiūros įstaigoje?	212	47,01 %	239	52,99 %

Į klausimą, ar teko mūsų Poliklinikoje susidurti su korupcijos apraiškomis (pvz. mokėti grynais pinigais neoficialiai „į kišenę“, teikti dovaną ir kt.), teigiamai iš viso atsakė 13 respondentų (2,88 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus): 6 (šeši) Senamiesčio PASPC respondentai, 1 (vienas) Lukiškių PASPC respondentas, 1 (vienas) Klinikinės laboratorijos respondentas ir 5 (penki) Svetainės respondentai. Odontologijos klinikos, Moterų klinikos, Naujamiesčio PASPC, Vytenio ir Gerosios Vilties PASPC, Terapijos ir chirurgijos dienos skyriaus, Terapijos konsultacijų skyriaus, Radiologijos ir funkcinės diagnostikos skyriaus respondentams (iš viso 438 respondentams, t.y. 97,12 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus) su korupcijos apraiškomis susidurti neteko (3 lentelė).

3 lentelė

OK		MK		NPASPC		SPASPC		LPASPC		VGVPA SPC		TCDS		CKS		KL		TKS		RFDS		Svetainė	
Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne
-	21	-	14	-	42	6	44	1	49	-	63	-	31	-	30	1	29	-	30	-	30	5	55

Į klausimą, ar esate gavęs (-usi) užuominą ar tiesioginį prašymą apie „padėką“ už suteiktas paslaugas, teigiamai iš viso atsakė 12 respondentų (2,66 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus): 2 (du) Senamiesčio PASPC respondentai, 2 (du) Lukiškių PASPC respondentai, 1 (vienas) Chirurgijos konsultacijų skyriaus respondentas, 2 (du) Klinikinės laboratorijos respondentai ir 5 (penki) Svetainės respondentai. Odontologijos klinikos, Moterų klinikos, Naujamiesčio PASPC, Vytenio ir Gerosios Vilties PASPC, Terapijos ir chirurgijos dienos skyriaus, Terapijos konsultacijų skyriaus, Radiologijos ir funkcinės diagnostikos skyriaus respondentai (iš viso 439 respondentai, t. y. 97,34 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus) užuominos ar tiesioginio prašymo apie „padėką“ už suteiktas paslaugas nebuvo gavę (4 lentelė).

4 lentelė

OK		MK		NPASPC		SPASPC		LPASPC		VGVPAS PC		TCDS		CKS		KL		TKS		RFDS		Svetainė	
Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne
-	21	-	14	-	42	2	48	2	48	-	63	-	31	1	29	2	28	-	30	-	30	5	55

Į klausimą, ar esate girdėjęs(-usi) apie kitų pacientų patirtį, kai mūsų poliklinikoje buvo reikalaujama ar prašoma „padėkos“ už suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas pastaruoju metu, teigiamai iš viso atsakė 23 respondentai (5,10 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus): 12 (dvylika) Senamiesčio PASPC respondentų, 1 (vienas) Lukiškių PASPC respondentas, 10 (dešimt) Svetainės respondentų. Odontologijos klinikos, Moterų klinikos, Naujamiesčio PASPC, Vytenio ir Gerosios Vilties PASPC, Terapijos ir chirurgijos dienos skyriaus, Chirurgijos konsultacijų skyriaus, Klinikinės laboratorijos, Terapijos konsultacijų skyriaus, Radiologijos ir funkcinės

diagnostikos skyriaus respondentai (iš viso 428 respondentai, t. y. 94,90 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus) apie tokią kitų pacientų patirtį nebuvo girdėję (5 lentelė).

5 lentelė

OK		MK		NPASPC		SPASPC		LPASPC		VGVPAS PC		TCDS		CKS		KL		TKS		RFDS		Svetainė	
Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne
–	21	–	14	–	42	12	38	1	49	–	63	–	31	–	30	–	30	–	30	–	30	10	50

Į klausimą, ar žinote, kur pranešti apie galimą korupciją ar neteisėtą elgesį sveikatos priežiūros įstaigoje, teigiamai atsakė 212 respondentų (47,01 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus). 239 respondentai (52,99 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus) nežinojo, kur pranešti apie galimą korupcijos ar neteisėto elgesį sveikatos priežiūros įstaigoje (6 lentelė).

6 lentelė

OK		MK		NPASPC		SPASPC		LPASPC		VGVPAS PC		TCDS		CKS		KL		TKS		RFDS		Svetainė	
Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne
10	11	3	11	22	20	33	17	3	47	39	24	13	18	12	18	14	16	17	13	14	16	38	22

Respondentai buvo paprašyti, jei teko mokėti grynais pinigais neoficialiai „į kišenę“, nurodyti neoficialaus mokėjimo priežastį: tikintis gauti geresnę (greitesnę) paslaugą; dėkojant už kokybiškai suteiktą paslaugą; personalui leidus suprasti, kad reikia neoficialiai susimokėti; kita (įrašyti). Iš viso buvo nurodytos 38 neoficialaus mokėjimo priežastys, nes respondentai pažymėjo ne vieną atsakymo variantą. Vytenio ir Gerosios Vilties PASPC, Moterų klinikos, Terapijos ir chirurgijos dienos skyriaus, Terapijos konsultacijos skyriaus ir Odontologijos klinikos respondentai į klausimą, jei teko mokėti grynais pinigais neoficialiai „į kišenę“, nurodyti neoficialaus mokėjimo priežastį, neatsakė iš viso (7 lentelė).

7 lentelė

Jei teko mokėti grynais pinigais neoficialiai „į kišenę“, nurodykite neoficialaus mokėjimo priežastį	Tikintis gauti geresnę (greitesnę) paslaugą		Dėkojant už kokybiškai suteiktą paslaugą		Personalui leidus suprasti, kad reikia neoficialiai susimokėti		Kita (įrašyti)	
	Atsakymų skaičius	Procentas nuo visų respondentų skaičiaus	Atsakymų skaičius	Procentas nuo visų respondentų skaičiaus	Atsakymų skaičius	Procentas nuo visų respondentų skaičiaus	Atsakymų skaičius	Procentas nuo visų respondentų skaičiaus
Poliklinika iš viso	10	2,22	18	3,99	5	1,11	5	1,11
Naujamiesčio PASPC	1	0,22	–	–	–	–	–	–

Senamiesčio PASPC	2	0,44	6	1,33	–	–	–	–
Vytenio ir Gerosios Vilties PASPC	–	–	–	–	–	–	–	–
Lukiškių PASPC	1	0,22	-		–	–	–	–
Chirurgijos konsultacijų skyrius		0,00	5	1,11	–	–	–	–
Terapijos konsultacijų skyrius	–	–	–	–	–	–	–	–
Terapijos ir chirurgijos dienos skyrius	–	0,00	–	–			–	–
Moterų klinika	–	–	–	–	–	–	–	–
Odontologijos klinika	–	–	–	–	–	–	–	–
Klinikinė laboratorija	3	0,67	3	0,67	3	0,67	–	–
Radiologijos ir funkcinės diagnostikos skyrius	1	0,22	1	0,22	–	–	–	–
Svetainė	2	0,44	3	0,67	2	0,44	5	1,11

Neoficialaus mokėjimo priežastį „tikintis gauti geresnę (greitesnę) paslaugą“ iš viso Poliklinikoje nurodė 10 (dešimt) respondentų (2,22 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus): 1 (vienas) Naujamiesčio PASPC respondentas (0,22 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 2 (du) Senamiesčio PASPC respondentas (0,44 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 1 (vienas) Lukiškių PASPC respondentas (0,22 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 3 (trys) Klinikinės laboratorijos respondentai (0,66 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 1 (vienas) Radiologijos ir funkcinės diagnostikos skyriaus respondentas (0,22 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 2 (du) Svetainės respondentai (0,44 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus).

Neoficialaus mokėjimo priežastį „dėkojant už kokybiškai suteiktą paslaugą“ iš viso poliklinikoje nurodė 18 (aštuoniolika) respondentų (3,99 proc. nuo visų Poliklinikos apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus): 6 (šeši) Senamiesčio PASPC respondentas (1,33 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 5 (penki) Chirurgijos konsultacijų skyriaus (1,11 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 3 (trys) Klinikinės laboratorijos respondentai (0,67 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 1 (vienas) Radiologijos ir funkcinės diagnostikos skyriaus respondentas (0,22 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus), 3 (trys) Svetainės respondentai (0,67 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus).

Neoficialaus mokėjimo priežastį „personalui leidus suprasti, kad reikia neoficialiai susimokėti“ iš viso nurodė 5 (penki) respondentai (1,11 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus): 3 (trys) DC Klinikinės laboratorijos respondentai (0,67 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus) ir 2 (du) Svetainės respondentai (0,44 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus).

Anketos neoficialaus mokėjimo priežasties grafą „Kita (įrašyti)“ pažymėjo 5 (penki) Svetainės respondentai (1,11 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiaus). Taip pat buvo nurodyti komentarai: Terapijos ir chirurgijos dienos skyriaus: „Labai malonus kolektyvas“; Svetainės: „Sutvarkykite internetinę registraciją, o ne „skaidriąją“ per esveikatą“, „Netrukdykite dirbti gydytojams, neužsiminėkite niekais“, „Yra tokia patarlė „vagies kepurė dega“, „Skaidruoliai“; „Neteko mokėti ir niekada nemokėčiau, nes kiekvienas privalome savo darbą atlikti laiku ir kokybiškai“, „Neteko“; Odontologijos klinikos: „Labai puikiai dirba Lukiškių gydytojai odontologai“; Naujamiesčio PASPC: „Ačiū vidaus ligų gydytojai E. Barkauskienei už atidumą, meilę savo darbui, Aušra Žigutyte, 2024-11-06“.

Apibendrinant galima teigti, kad Poliklinikoje teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas dalis pacientų (2,88 proc. nuo visų, dalyvavusiųjų apklausoje) susidūrė su korupcijos apraiškomis.

Pasiūlymas: įpareigoti už korupcijos kontrolę ir prevenciją atsakingus asmenis aptarti ataskaitos duomenis ir pateikti direktorei siūlymus dėl galimų korupcijos prevencijos priemonių taikymo (pvz. aktyviau viešinti informaciją, kur pranešti apie galimą korupciją ar neteisėtą elgesį sveikatos priežiūros įstaigoje ir kt.).